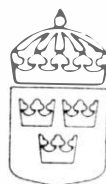

Motion till riksdagen

1989/90:N13

av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m)
med anledning av prop. 1989/90:43 om
kapitalkravet i banker och andra
kreditinstitut

Mot.
1989/90
N13-15

I den nyligen framlagda propositionen om kapitalkravet i banker och andra kreditinstitut föreslås att kapitaltäckningsregler införs som innebär att kapitalkravet för lån mot säkerhet i jordbruksfastigheter i praktiken blir 8 %, medan kapitalkravet för lån mot säkerhet i bostadsfastigheter är 4 %. Reglerna, som föreslås träda i kraft den 1 januari 1990 och vara fullt utbyggda den 1 januari 1993, gäller även hypoteksinstitut.

Landshypoteksorganisationen, som är kooperativt uppbyggd och låntagarägd, har som sin hittillsvarande affärsidé haft att erbjuda sina låntagare/delägare så fördelaktiga lånevillkor som möjligt snarare än att generera största möjliga vinster. Anledning har därför saknats för Landshypoteksorganisationen att bygga upp större egna reserver än vad som krävts enligt lag eller eljest varit motiverat av solvens- och säkerhetsskäl. Nuvarande landshypotekslagen stadgar att Hypoteksbanken skall ha reserver som uppgår till minst 1 % av bankens skulder, medan landshypoteksföreningarna skall ha reserver uppgående till lägst ett belopp som svarar mot 1 % av föreningarnas skulder. Landshypoteksorganisationen har uppfyllt de lagstadgade kraven på egna reserver.

Vid införande av de föreslagna kapitaltäckningsreglerna blir Landshypoteksorganisationen, som framgår av propositionen, kraftigt underkapitaliserad och är ett av de institut som kommer att drabbas hårdast av de nya kapitaltäckningskraven. Kapitalutnyttjandegraden är enligt propositionen hela 194 %.

Ett maximalt utnyttjande av möjligheten till upplåning mot förlagslån nedbringar kapitalutnyttjandet till 129 %, vilket är otillräckligt.

För att ge Landshypoteksorganisationen möjlighet att bygga upp sitt egna kapital i tillräcklig omfattning behöver organisationen en längre övergångstid än den föreslagna för att tillåta uppbyggnad av den breddade kapitalbasen i en affärsmässigt sund takt. Övergångstiden bör därvid lämpligen ej understiga sju år.

Om konkurrensneutrala villkor skall gälla på kreditmarknaden bör lån avseende bostäder på jordbruksfastigheter äsättas samma kapitaltäckningskrav som gäller för lån till bostadsfastigheter, dvs. 4 %.

Utformningen av det svenska fastighetsbegreppet och panträttsreglerna innebär att bostadshusen på jordbruksfastigheter i regel kommer att ingå i

samma säkerhet som erbjuds för en kredit avseende jordbruket eller skogen. Det bör vara fullt möjligt att vid tillämpningen av den generella regeln med krav på 8 procents kapitaltäckning vid belåning av jordbruksfastigheter göra den jämkningen att kapitaltäckningskravet till den del säkerheten utgörs av bostadshus skall vara 4 %. Som underlag för den nödvändiga beräkningen bör kunna tjäna taxeringsvärdena på hela den belånade jordbruksfastigheten samt bostadsbyggnadsvärdets del av samma värde.

Av Landshypoteksorganisationens samlade krediter till det svenska lantbruket, i dag närmare 25 miljarder kronor, avser ca 25 % lån för finansiering av bostadsbyggnad på lantbruk.

Ett till 4 % reducerat kapitalkrav skulle motverka konkurrenssnedvridningen och något underlätta Landshypoteks uppbyggnad av den otillräckliga kapitalbasen.

Denna nödvändiga uppbyggnad tarvar som tidigare nämnts en längre övergångstid som lämpligen inte understiger sju år. Dessa synpunkter på kapitalkravet för lantbrukets bostäder och en längre övergångstid bör riksdagen ge regeringen till känna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om reducerat kapitalkrav för lantbrukets bostäder,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en längre övergångstid vid uppbyggnad av en bredad kapitalbas i Landshypoteksorganisationen.

Stockholm den 15 november 1989

Sven Eric Lorentzon (m)

Ingvar Eriksson (m)

Ivar Virgin (m)

Mot. 1989/90
N13